

**UTENOS SOCIALINĖS GLOBOS NAMŲ
DIREKTORIUS**

ĮSAKYMAS

DĖL KORUPCIJOS PREVENCIJOS TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO

2025 m. rugpjūčio 8 d. Nr. (1.4) V-86

Utena

1. P a t v i r t i n u pridedamą Utenos socialinės globos namų korupcijos prevencijos tvarkos aprašą su priedais.

2. P a v e d u:

2.1. Personalo specialistui supažindinti administracijos darbuotojus ir padalinio vadovus su įsakymu, įsakymą pateikiant (išsiunčiant) per dokumentų valdymo bendrąją informacinę sistemą (DBSIS).

2.2. Padalinių vadovams supažindinti pavaldžius darbuotojus su įsakymu, įsakymą pateikiant (išsiunčiant) per dokumentų valdymo bendrąją informacinę sistemą (DBSIS) ir elektroniniu paštu.

PRIDEDAMA. Utenos socialinės globos namų korupcijos prevencijos tvarkos aprašas, 4 lapai.

Ekonomikos ir finansų valdymo padalinio
vadovas, pavaduojanti direktorių

Rigita Šaluchienė

PATVIRTINTA
Utenos socialinės globos namų direktoriaus
2025-08-08 įsakymu Nr.(1.4)V-

UTENOS SOCIALINĖS GLOBOS NAMŲ KORUPCIJOS PREVENCIJOS TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Utenos socialinės globos namų (toliau – globos namai, įstaiga) korupcijos prevencijos tvarkos aprašas (toliau - Aprašas) reglamentuoja bazinius korupcijos prevencijos principus, tikslus ir uždavinius, galimas korupcijos prevencijos priemones, proceso organizavimo, tarnybinės etikos taisykles.
2. Ruošiant aprašą buvo vadovaujama LR Korupcijos prevencijos įstatymu, LR Baudžiamojo kodekso nuostatomis, LR STT išaiškinimais ir rekomendacijomis.
3. Apraše vartojamos sąvokos:
  - 3.1. **Korupcija** – tai tiesioginis ar netiesioginis kyšio ar kito nepagrįsto atlygio ar pažado dėl tokio atlygio prašymas, siūlymas, davimas ar priėmimas, kuris iškreipia asmens, gaunančio kyšį, nepagrįstą atlygį ar pažadą dėl kyšio ar nepagrįsto atlygio, tinkamą bet kurios pareigos atlikimą ar reikalaujamą elgseną.
  - 3.2. **Apgaulė** – veiksmai, elgesys ar žodžiai, kuriais sąmoningai norima apgauti, suklaidinti.
  - 3.3. **Piknaudžiavimas** – veiksmas ar neveikimas, kai darbuotojui suteikti įgaliojimai naudojami ne pagal įstatymus bei kitus teisės aktus arba savanaudiškais tikslais, ar dėl kitokių asmeninių paskatų (naudojimosi tarnybine padėtimi, keršto, pavydo, karjerizmo, neteisėtų paslaugų teikimo ir kt.), taip pat tokie darbuotojo veiksmai, kai viršijami suteikti įgaliojimai ar savivaliaujama.
  - 3.4. **Nepotizmas ir kronizmas** – savo šeimos narių, giminaičių bei kitų artimų asmenų (taip pat ir sugyventinių, partnerių), bičiulių ir draugų globa, protegavimas, naudojantis einamomis pareigomis, vardu ir galia.
  - 3.5. **Korupcijos prevencija** – korupcijos priežasčių, sąlygų atskleidimas ir šalinimas sudarant bei įgyvendinant atitinkamų priemonių sistemą, taip pat poveikis asmenims siekiant atgrasinti nuo korupcinio pobūdžio nusikalstamų veikų darymo.
  - 3.6. **Informacija apie baudžiamąją atsakomybę už korupcinio pobūdžio veiksmus:**
    - 3.6.1. **Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso 225 straipsnis. Kyšininkavimas:**
      1. Valstybės tarnautojas ar jam prilygintas asmuo, savo ar kitų naudai tiesiogiai ar netiesiogiai pažadėjęs ar susitaręs priimti kyšį arba reikalavęs ar provokavęs duoti kyšį, arba priėmęs kyšį už teisėtą veikimą ar neveikimą vykdant įgaliojimus, baudžiamas bauda arba areštu, arba laisvės atėmimu iki penkerių metų.
      2. Valstybės tarnautojas ar jam prilygintas asmuo, savo ar kitų naudai tiesiogiai ar netiesiogiai pažadėjęs ar susitaręs priimti kyšį arba reikalavęs ar provokavęs duoti kyšį, arba priėmęs kyšį už neteisėtą veikimą ar neveikimą vykdant įgaliojimus, baudžiamas bauda arba laisvės atėmimu iki septynerių metų.
      3. Valstybės tarnautojas ar jam prilygintas asmuo, savo ar kitų naudai tiesiogiai ar netiesiogiai pažadėjęs ar susitaręs priimti arba reikalavęs ar provokavęs duoti, arba priėmęs didesnės negu 250 MGL vertės kyšį už teisėtą ar neteisėtą veikimą ar neveikimą vykdant įgaliojimus, baudžiamas laisvės atėmimu nuo dvejų iki aštuonerių metų.
      4. Valstybės tarnautojas ar jam prilygintas asmuo, savo ar kitų naudai tiesiogiai ar netiesiogiai pažadėjęs ar susitaręs priimti arba reikalavęs ar provokavęs duoti, arba priėmęs mažesnės negu 1 MGL vertės kyšį už teisėtą ar neteisėtą veikimą ar neveikimą vykdant įgaliojimus, padarė baudžiamąjį nusižengimą ir baudžiamas bauda arba areštu.
      5. Valstybės tarnautojas ar jam prilygintas asmuo atsako pagal šį kodeksą už pažadą ar susitarimą priimti kyšį arba reikalavimą ar provokavimą duoti kyšį, arba kyšio priėmimą tiek už konkretų veikimą ar neveikimą vykdant įgaliojimus, tiek ir už išimtinę padėtį ar palankumą.
      6. Už šiame straipsnyje numatytas veikas atsako ir juridinis asmuo.
    - 3.6.2. **Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso 226 straipsnis. Prekyba poveikiu:**

1. Tas, kas siekdamas, kad asmuo, pasinaudodamas savo visuomenine padėtimi, tarnyba, įgaliojimais, giminyse, pažintimis ar kita tikėtina įtaka valstybės ar savivaldybės institucijai ar įstaigai, tarptautinei viešajai organizacijai, jų valstybės tarnautojui ar jam prilygintam asmeniui, paveiktą atitinkamą instituciją, įstaigą ar organizaciją, valstybės tarnautoją ar jam prilygintą asmenį, kad šie teisėtai ar neteisėtai veiktų ar neveiktų vykdydami įgaliojimus, jam ar trečiajam asmeniui tiesiogiai arba netiesiogiai pasiūlė, pažadėjo ar susitarė duoti arba davė kyšį, baudžiamas bauda arba laisvės apribojimu, arba areštu, arba laisvės atėmimu iki ketverių metų.

2. Tas, kas pasinaudodamas savo visuomenine padėtimi, tarnyba, įgaliojimais, giminyse, pažintimis ar kita tikėtina arba tariama įtaka valstybės ar savivaldybės institucijai ar įstaigai, tarptautinei viešajai organizacijai, jų valstybės tarnautojui ar jam prilygintam asmeniui savo ar kitų asmenų naudai tiesiogiai arba netiesiogiai pažadėjo ar susitarė priimti kyšį arba reikalavo ar provokavo duoti kyšį, arba priėmė kyšį, pažadėjęs pavieikti atitinkamą instituciją, įstaigą ar organizaciją, valstybės tarnautoją ar jam prilygintą asmenį, kad šie teisėtai ar neteisėtai veiktų ar neveiktų vykdydami įgaliojimus, baudžiamas bauda arba areštu, arba laisvės atėmimu iki penkerių metų.

3. Tas, kas padarė šio straipsnio 1 dalyje numatytus veiksmus, pasiūlęs, pažadėjęs ar susitaręs duoti arba davęs didesnės negu 250 MGL vertės kyšį, baudžiamas laisvės atėmimu iki septynerių metų.

4. Tas, kas padarė šio straipsnio 2 dalyje numatytus veiksmus, pažadėjęs ar susitaręs priimti arba reikalavęs ar provokavęs duoti, arba priėmęs didesnės negu 250 MGL vertės kyšį, baudžiamas laisvės atėmimu nuo dvejų iki aštuonerių metų.

5. Tas, kas padarė šio straipsnio 1 ar 2 dalyje numatytus veiksmus, pasiūlęs, pažadėjęs ar susitaręs duoti arba davęs, arba pažadėjęs ar susitaręs priimti, arba reikalavęs ar provokavęs duoti, arba priėmęs mažesnės negu 1 MGL vertės kyšį, padarė baudžiamąjį nusizengimą ir baudžiamas bauda arba laisvės apribojimu, arba areštu.

6. Asmuo, kuris padarė šio straipsnio 1, 3 ar 5 dalyje numatytą veiką, atleidžiamas nuo baudžiamosios atsakomybės, jeigu kyšio iš jo buvo reikalaujama ar provokuojama duoti kyšį ir jis, pasiūlęs ar pažadėjęs duoti arba davęs kyšį, per įmanomai trumpiausią laiką, bet ne vėliau, negu iki jo pripažinimo įtariamuoju, savanoriškai apie tai pranešė teisėsaugos institucijai, taip pat atleidžiamas nuo baudžiamosios atsakomybės, jeigu kyšį jis pažadėjo duoti ar davė su teisėsaugos institucijos žinia.

3.6.3. Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso 227 straipsnis. Papirkimas:

1. Tas, kas tiesiogiai arba netiesiogiai pasiūlė, pažadėjo ar susitarė duoti arba davė kyšį valstybės tarnautojui ar jam prilygintam asmeniui arba trečiajam asmeniui už pageidaujamą valstybės tarnautojo ar jam prilyginto asmens teisėtą veikimą ar neveikimą vykdamas įgaliojimus, baudžiamas bauda arba laisvės apribojimu, arba areštu, arba laisvės atėmimu iki ketverių metų.

2. Tas, kas padarė šio straipsnio 1 dalyje numatytus veiksmus, siekdamas paperkamo valstybės tarnautojo ar jam prilyginto asmens neteisėto veikimo ar neveikimo vykdamas įgaliojimus, baudžiamas bauda arba areštu, arba laisvės atėmimu iki penkerių metų.

3. Tas, kas padarė šio straipsnio 1 ar 2 dalyje numatytus veiksmus, pasiūlęs, pažadėjęs ar susitaręs duoti arba davęs didesnės negu 250 MGL vertės kyšį, baudžiamas laisvės atėmimu iki septynerių metų.

4. Tas, kas padarė šio straipsnio 1 ar 2 dalyje numatytus veiksmus, pasiūlęs, pažadėjęs ar susitaręs duoti arba davęs mažesnės negu 1 MGL vertės kyšį, padarė baudžiamąjį nusizengimą ir baudžiamas bauda arba laisvės apribojimu, arba areštu.

5. Asmuo atleidžiamas nuo baudžiamosios atsakomybės už papirkimą, jeigu kyšio iš jo buvo reikalaujama ar provokuojama duoti kyšį ir jis, pasiūlęs ar pažadėjęs duoti arba davęs kyšį, per įmanomai trumpiausią laiką, bet ne vėliau negu iki jo pripažinimo įtariamuoju, savanoriškai apie tai pranešė teisėsaugos institucijai, taip pat jeigu kyšį jis pažadėjo duoti ar davė su teisėsaugos institucijos žinia.

6. Už šio straipsnio 1, 2, 3 ir 4 dalyse numatytas veikas atsako ir juridinis asmuo.

3.6.4. Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso 228 straipsnis. Piktnaudžiavimas:

1. Valstybės tarnautojas ar jam prilygintas asmuo, piktnaudžiavęs tarnybine padėtimi arba viršijęs įgaliojimus, jeigu dėl to didelės žalos patyrė valstybė, Europos Sąjunga, tarptautinė viešoji organizacija, juridinis ar fizinis asmuo, baudžiamas bauda arba areštu, arba laisvės atėmimu iki penkerių metų.

2. Tas, kas padarė šio straipsnio 1 dalyje numatytą veiką siekdamas turtinės ar kitokios asmeninės naudos, jeigu nebuvo kyšininkavimo požymių, baudžiamas bauda arba laisvės atėmimu iki septynerių metų.

3. Už šiame straipsnyje numatytas veikas atsako ir juridinis asmuo.

3.6.5. Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso 229 straipsnis. Tarnybos pareigų neatlikimas:

Valstybės tarnautojas ar jam prilygintas asmuo, dėl neatsargumo neatlikęs savo pareigų ar jas netinkamai atlikęs, jeigu dėl to valstybė, Europos Sąjunga, tarptautinė viešoji organizacija, juridinis ar fizinis asmuo patyrė didelės žalos, baudžiamas bauda arba areštu, arba laisvės atėmimu iki dvejų metų.

3.7. **Kitos naudojamos sąvokos** – Apraše suprantamos taip, kaip tai apibrėžta LR korupcijos prevencijos įstatyme, LR baudžiamajame kodekse ar kituose teisės aktuose.

II SKYRIUS TAIKYTINI PRINCIPAI

4. Korupcijos prevencija Utenos socialinės globos namuose įgyvendinama vadovaujantis šiais principais:
- 4.1. Teisėtumo – korupcijos prevencijos priemonės įgyvendinamos laikantis Lietuvos Respublikos Konstitucijos, įstatymų ir kitų teisės aktų reikalavimų bei užtikrinant pagrindinių asmens teisių ir laisvių apsaugą;
  - 4.2. Visuotinio privalomumo – korupcijos prevencijos subjektai gali būti visi asmenys;
  - 4.3. Sąveikos – korupcijos prevencijos priemonių veiksmingumas užtikrinamas derinant visų korupcijos prevencijos subjektų veiksmus, keičiantis subjektams reikalinga informacija ir teikiant vienas kitam tokią pagalbą;
  - 4.4. Darbuotojų korupcinio pobūdžio santykių netoleravimo - globos namuose netoleruojamas bet koks darbuotojų artimų asmenų, giminaičių (nepotizmas), draugų bei kitų susijusių asmenų (kronizmas) protegavimas, taip pat tokių asmenų tiesioginio pavaldumo ar kontrolės santykiai.
  - 4.5. Pastovumo – korupcijos prevencijos priemonių veiksmingumo užtikrinimas nuolat tikrinant ir prižiūrint korupcijos prevencijos priemonių įgyvendinimo rezultatus, bei teikiant pasiūlymus dėl atitinkamų priemonių veiksmingumo didinimo.

III SKYRIUS KORUPCIJOS PREVENCIJOS TIKSLAI IR UŽDAVINIAI

5. Korupcijos prevencijos tikslai:
- 5.1. siekti, kad korupcija netrukdytų globos namų veiklai ir siekiui didinti paslaugų teikimo kokybę;
  - 5.2. rengti antikorpucines priemones, kurios būtų nuoseklios, visapusiškos ir ilgalaiškės;
  - 5.3. didelį dėmesį skirti korupcijos apraiškų prevencijai ir neišvengiamos atsakomybės už neteisėtus veiksmus principo įgyvendinimui;
  - 5.4. ugdyti globos namų personalo nepakantumą korupcijai.
6. Korupcijos prevencijos uždaviniai:
- 6.1. nustatyti labiausiai korupcijos paveiktas globos namų veiklos sritis, užtikrinti veiksmingą ir kryptingą ilgalaikę kovą su korupcija, numatytų priemonių įgyvendinimą;
  - 6.2. atskleisti korupcijos priežastis, sąlygas ir jas šalinti;
  - 6.3. atgrasyti globos namų darbuotojus nuo korupcinio pobūdžio nusikalstamų veikų;
  - 6.4. šviesti globos namų darbuotojus per antikorpucinių prevencijos priemonių vykdymą bei kontrolę;
  - 6.5. organizuoti skaidrų Utenos socialinės globos namų veikos vykdymą.

IV SKYRIUS KORUPCIJOS PREVENCIJOS PRIEMONĖS

7. Korupcijos rizikos analizė.
8. Problemų išankstinis nuspėjimas ir pašalinimas.
9. Globos namų darbuotojų supažindinimas su įstaigos korupcijos prevencijos vidaus teisės aktais.
10. Globos namų darbuotojų dalyvavimas korupcijos prevencijos veikloje.
11. Sistemingas darbuotojų nepakantumą korupcijos apraiškoms ugdytas per periodišką darbuotojų informavimą apie globos namuose vykdomas korupcijos prevencijos priemones.
12. Viešųjų ir privačių interesų derinimas, užtikrinimas, kad priimant sprendimus pirmenybė būtų teikiama viešiesiems interesams, priimami sprendimai būtų nešališki.
13. Atliekamos veiklos ir sudaromų sandorių dokumentavimo reikalavimų laikymasis.
14. Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų, Utenos socialinės globos namų nuostatų, kitų dokumentų nuostatų, reglamentuojančių globos namų veiklą, laikymasis.
15. Globos namų veiklos kontrolės ir priežiūros vykdymas.

16. Galiojančių globos namų veiklos aprašų normų pažeidimų nustatymas ir tyrimas.
17. Atsakomybės neišvengiamumo principo taikymas už Utenos socialinės globos namuose padarytus nusižengimus, susijusius su korupcija.
18. Pranešimų, skundų, informacijos, susijusios su korupcija, tikrinimas ir nustatytų priemonių taikymas gautai informacijai pasitvirtinus.

V SKYRIUS KORUPCIJOS PREVENCIJOS ORGANIZAVIMAS

19. Įtraukti į korupcijos prevenciją globos namų darbuotojus bei paslaugų gavėjus.
20. Skirti už korupcijos prevencijos programos ir priemonių plano įgyvendinimą ir kontrolę atsakingus asmenis.
21. Atliekant korupcijos pasireiškimo tikimybės rizikos nustatymą įvertinama:
  - 21.1. motyvuota korupcijos tikimybės pasireiškimo atitinkamoje globos namų veiklos srityje vertinimo išvada ir su tuo susijusi informacija;
  - 21.2. ar nesuteikta galimybė vienam darbuotojui priimti sprendimus dėl globos namų lėšų ir kito turto;
  - 21.3. darbuotojų savarankiškumas priimant sprendimus ir sprendimų priėmimo diskrecija (darbuotojo ar įstaigos teisė spręsti atitinkamą klausimą savo nuožiūra);
  - 21.4. globos namų darbuotojų veiklos priežiūros ir kontrolės lygis;
  - 21.5. pareigos laikytis nustatytų darbuotojų vidaus tvarkos reikalavimų laikymasis;
  - 21.6. galiojančių globos namų veiklos tvarkų normų pažeidimų dokumentacija.

VI SKYRIUS TARNYBINĖ (DARBO) ETIKA

22. Utenos socialinės globos namų tarnybinės (darbo) etikos principai apibrėžti Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos antikorupcinio elgesio kodekse, Utenos socialinės globos namų etikos kodekse, Utenos socialinės globos namų darbuotojų vidaus tvarkos taisyklėse, darbuotojų pareigybių aprašymuose.
23. Kiekvienas globos namų darbuotojas privalo vadovautis Aprašo 22 punkte nurodytais teisės aktais.

VII SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

24. Vykdydami savo veiklą darbuotojai turi laikytis Lietuvos Respublikos įstatymų, kitų įstaigos veiklą reglamentuojančių teisės aktų bei atitinkamų globos namų veiklos sričių vidaus reglamentų.
  25. Darbuotojai, pažeidę šio Aprašo nuostatas, atsako Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.
  26. Informaciją apie įtariamą korupciją esami ir buvę globos namų darbuotojai ir asmenys, su globos namais susiję sutartiniais santykiais, gali teikti vidiniu įstaigos kanalu. Paslaugų gavėjai, jų artimieji, tretieji asmenys atitinkamą informaciją gali teikti raštu, globos namų elektroniniu paštu (utenossgn@utenossgn.lt) ar kitais jiems prieinamais būdais.
  27. Pranešimai, skundai bei visa informacija, susijusi su korupcija, nagrinėjama vadovaujantis nustatyta tvarka, ir jiems pasitvirtinus taikomos atitinkamos priemonės.
  28. Visi globos namų darbuotojai supažindinami su Aprašu, kuris skelbiamas Utenos socialinės globos namų interneto svetainėje Korupcijos prevencijos skirsnyje.
-